

Handläggare
Erika Isaksson
Telefon: 08-50833597

Till
Utbildningsnämnden
2025-01-23

Motion om stadsövergripande hantering av ledighetsansökningar i grundskolan

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1025

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat motionen om stadsövergripande hantering av ledighetsansökningar i grundskolan av Linnéa Vinge och Anders Lindman (båda SD) till utbildningsnämnden för yttrande. I motionen föreslås ett införande av tydliga riktlinjer i ett styrdokument för hur och för vilka elever ledighetsansökningar ska beviljas. Fortsatt föreslås även att styrdokumentet specifikt ska reglera att elever med hög frånvaro ska undantas möjlighet till ledighet.

Förvaltningen vill understryka att skolpliktiga elevers närvaro i skolan är ett prioriterat område inom Stockholms stads skolor. Stadens skolor arbetar på många sätt med att främja närvaro och förebygga frånvaro. Enligt skolornas rutiner följs både elevernas ogiltiga och giltiga frånvaro upp kontinuerligt, ledigheter och sjukdom, för att tidigt kunna sätta in insatser.

Varje rektor har mandat att bevilja kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Längre ledighet får beviljas om det finns synnerliga skäl, alltså mycket starka skäl. Ett beslut om ledighet, oavsett längd, ska grundas på en samlad bedömning av elevens situation. Omständigheter som normalt ska beaktas är frånvarons längd, elevens studiesituation, möjligheterna att på olika sätt kompensera den förlorade undervisningen samt hur angelägen ledigheten är för eleven. Förvaltningen anser därför att det aktuella förslagen fortsatt bör ligga inom ramen för rektors beslut.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden föreslås omedelbar justering av beslutet.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motionen om stadsövergripande hantering av ledighetsansökningar i grundskolan av Linnéa Vinge och Anders Lindman (båda SD) till utbildningsnämnden för yttrande.

I motionen görs gällande att beviljandet av ledighetsansökningar varierar kraftigt mellan olika skolor i Stockholm, vilket skribenterna menar leder till osäkerhet och ojämlikhet för elever och föräldrar. I motionen föreslås därför framtagande av tydliga riktlinjer för hur grundskolorna ska hantera ledighetsansökningar, vilket skulle säkerställa en rättvis och likvärdig behandling av alla elever.

Vidare menar skribenterna att huvudregeln ska vara att skolpliktiga barn ska vara närvarande i skolan, men för de elever som sköter skolarbetet bör det finnas rum för flexibilitet vid beviljandet av ledigheter. Det skulle, menar skribenterna, kunna bidra till att främja elevernas närvaro och minska den ogiltiga frånvaron.

I motionen föreslås utbildningsnämnden få i uppdrag:

1. Att ta fram ett stadsövergripande styrdokument för hantering av ledighetsansökan i grundskolan.
2. Att i styrdokumentet specificera hur elever med hög frånvaro ska undantas från riktlinjer om ledighet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 januari 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 15 januari 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Att främja närvaro och förebygga frånvaro är ett prioriterat område, såväl på kommunal som statlig nivå. Förvaltningen vill inledningsvis framhålla att det finns ett tydligt samband mellan elevers närvaro i skolan och deras möjligheter att utvecklas mot utbildningens mål. En fullföljd skolgång kan vara avgörande för individens möjligheter till fortsatta studier och ett framtida yrkesliv samt utgör en skyddsfaktor mot psykosociala problem.

För elev i obligatoriska skolformer beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Exempel på enskilda angelägenheter kan enligt förarbetena vara vissa resor, familjehögtider eller religiösa högtider. Om det finns synnerliga skäl, det vill säga mycket starka skäl, får längre ledighet beviljas. Enligt 7 kap 18 § skollagen är det rektor som beslutar om ledighet för en elev och kan inte delegera längre ledighet än 10 dagar per läsår till någon annan. Beslut om att bevilja ledighet, oavsett längd, ska grundas på en samlad bedömning av elevens situation. Omständigheter som ska beaktas är till exempel frånvarons längd, elevens studiesituation, möjligheten att på olika sätt kompensera den förlorade undervisningen och ledighetens angelägenhet för eleven.

Förvaltningen anser vidare att det finns ett likvärdigt stöd för stadens skolor genom de gemensamma anvisningar för hantering av ledigheter som är publicerade på skolornas webbplatser på start.stockholm. Skolorna har vidare en gemensam blankett för ledighetsansökan och använder samma verksamhetssystem InfoMentor, där både ledigheter och frånvaro hanteras. Under 2025 planerar förvaltningen att se över informationen som riktar sig till vårdnadshavare om frånvaro och skolplikt, vilket även är tänkt att översättas till fler språk än svenska.

Avslutningsvis vill förvaltningen framhålla att den ser positivt på alla sätt som kan främja elevernas närvaro och minska både den giltiga och ogiltiga frånvaron, men menar att utrymmet för rektor att bevilja, både korta och längre, ledigheter efter individuella bedömningar för den enskilda eleven redan är reglerat i skollagen.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdheten eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden föreslås omedelbar justering av beslutet.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion av Linnéa Vinge och Anders Lindman (SD) om
stadsövergripande hantering av ledighetsansökningar i grundskolan.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2025-01-14